

Ε.Ε.Κ.Ε. 25.03.001

Ε.Ε.Κ.Ε. 25.01.006

(Εγκύκλιος Αρ. 33)

Αρ. Τηλ: 22-601219

5 Ιανουαρίου, 2007.

Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας,
 Γενικό Ελεγκτή,
 Επίτροπο Διοικήσεως,
 Γενικούς Διευθυντές Βουλής των Αντιπροσώπων, Υπουργείων,
 Γραφείου Προγραμματισμού και Γενικό Λογιστή,
 Προϊστάμενο Διοίκησης Προεδρίας,
 Γραμματέα Υπουργικού Συμβουλίου,

Θέμα: Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 της Επιτροπής της 15ης Δεκεμβρίου 2006 για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας

Επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (εφεξής η «Επιτροπή») ενέκρινε στις 12 Δεκεμβρίου 2006 τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 (εφεξής «ο Κανονισμός»), ο οποίος δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 28 Δεκεμβρίου 2006¹. Ο Κανονισμός θα αντικαταστήσει τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 69/2001², η ισχύς του οποίου έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2006.

2. Ο Κανονισμός έχει ως σκοπό να προσδιορίσει την πολιτική της Επιτροπής όσον αφορά το ανώτατο όριο μέχρι το οποίο μια ενίσχυση θεωρείται ως ήσσονος σημασίας και ως μη εμπίπτουσα στο Άρθρο 87, παράγραφος 1 της Συνθήκης για την Ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (εφεξής η «Συνθήκη ΕΚ»). Οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας εξαιρούνται από την υποχρέωση κοινοποίησης, η οποία απορρέει από το Άρθρο 88, παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ, ακριβώς διότι η Επιτροπή θεωρεί ότι, λόγω του μικρού τους ύψους, δεν πληρούν τα κριτήρια του Άρθρου 87, παράγραφος 1, για να χαρακτηριστούν ως κρατική ενίσχυση. Συγκεκριμένα, οι ενισχύσεις de minimis θεωρείται ότι δεν επηρεάζουν το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών ή/και δε στρεβλώνουν ούτε απειλούν να στρεβλώσουν τον ανταγωνισμό.

¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 της Επιτροπής της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2006 για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 379, 28/12/2006, σελ. 5).

² Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 69/2001 της Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 2001, για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων L 010 της 13/01/2001 σελ. 30).

3. Με βάση το άρθρο 2 του Κανονισμού, το ανώτατο όριο έχει αυξηθεί από τις 100 000 ευρώ, που όριζε ο Κανονισμός 69/2001, στις **200 000 ευρώ**. Στην αναθεώρηση του ορίου λήφθηκαν υπόψη η πορεία του πληθωρισμού και του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος στην Κοινότητα μέχρι τα τέλη του 2006, καθώς και οι πιθανές εξελίξεις καθ' όλη την περίοδο ισχύος του Κανονισμού, δηλαδή από 1.1.2007 – 31.12.2013.

4. Τα κράτη μέλη δε δικαιούνται πλέον να σωρεύουν ενισχύσεις ήσσονος σημασίας με κρατικές ενισχύσεις εάν η σώρευση αυτή οδηγεί σε παραβίαση των ανώτατων εντάσεων που θέτουν οι κοινοτικοί κανόνες των κρατικών ενισχύσεων. Για παράδειγμα, ένα σχέδιο κρατικών ενισχύσεων που προνοεί χορήγηση επενδυτικών ενισχύσεων στις μικρές επιχειρήσεις, το οποίο καλύπτει το 15% των επιλέξιμων δαπανών των δικαιούχων, και επιπρόσθετα προνοεί την παραχώρηση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας δε θα είναι πλέον συμβατό. Η σώρευση ενισχύσεων, όπως περιγράφεται πιο πάνω, θα οδηγούσε στην καταστρατήγηση της μέγιστης επιτρεπόμενης έντασης ενίσχυσης που στην περίπτωση των επενδυτικών ενισχύσεων για μικρές επιχειρήσεις είναι το 15% των επιλέξιμων δαπανών με βάση τον Κανονισμό (ΕΚ) 70/2001³.

5. Σε αντίθεση με τις πρόνοιες του Κανονισμού 69/2001, ο Κανονισμός θα καλύπτει για πρώτη φορά τη μεταποίηση και εμπορία γεωργικών προϊόντων. Δηλαδή, οι ενισχύσεις που χορηγούνται σε επιχειρήσεις απασχολούμενες με τη μεταποίηση και εμπορία γεωργικών προϊόντων δε θα εμπίπτουν πλέον στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1860/2004⁴. Η πρωτογενής παραγωγή γεωργικών προϊόντων θα συνεχίσει να υπάγεται στις πρόνοιες του Κανονισμού 1860/2004, ο οποίος προνοεί την παραχώρηση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας ύψους μέχρι 3 000 ευρώ για οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών ανά επιχείρηση. Ο Κανονισμός διευκρινίζει ότι οι δραστηριότητες στη γεωργική εκμετάλλευση, οι οποίες είναι απαραίτητες προκειμένου να προετοιμαστεί το προϊόν για την πρώτη πώληση (π.χ. συγκομιδή, κοπή και αλώνισμα των σιτηρών, συσκευασία των αυγών), όπως και η πρώτη πώληση προς μεταπωλητές ή προς μεταποιητικές επιχειρήσεις, δεν πρέπει να λογίζονται ως μεταποίηση ή εμπορία. Οι δραστηριότητες αυτές ανήκουν στην πρωτογενή παραγωγή και θα συνεχίσουν να υπόκεινται στις πρόνοιες του Κανονισμού 1860/2004.

6. Μετά από εισήγηση της Κυπριακής Δημοκρατίας, στα πλαίσια της διαδικασίας διαβούλευσης των κρατών μελών με την Επιτροπή για το προσχέδιο του Κανονισμού, το τελικό κείμενο καλύπτει και τον τομέα των οδικών μεταφορών ο οποίος στα αρχικά προσχέδια εξαιρείτο ρητώς από το πεδίο εφαρμογής του νέου Κανονισμού. Παρά ταύτα, λόγω του μικρού μέσου μεγέθους των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα των οδικών εμπορευματικών μεταφορών και στον τομέα της μεταφοράς επιβατών καθορίστηκε μικρότερο ανώτατο όριο ενισχύσεων σε σχέση με τους άλλους τομείς της οικονομίας που ανέρχεται μόνο σε **100 000 ευρώ** ανά επιχείρηση, ανά τριετία. Διευκρινίζεται ότι ο Κανονισμός δεν καλύπτει ενισχύσεις για την απόκτηση οχημάτων οδικών εμπορευματικών μεταφορών που χορηγούνται σε επιχειρήσεις που εκτελούν οδικές εμπορευματικές μεταφορές για λογαριασμό τρίτων.

³ Κανονισμός (ΕΚ) 70/2001 της Επιτροπής της 12^{ης} Ιανουαρίου 2001 σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων L10, 13.01.2001, σελ. 33).

⁴ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1860/2004 της Επιτροπής της 6^{ης} Οκτωβρίου 2004 σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στους τομείς της γεωργίας και αλιείας (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L1, 3.1.2004 σελ. 1).

7. Τονίζεται ότι, σε αντίθεση με τον παλαιότερο Κανονισμό 69/2001, ο νέος Κανονισμός απαγορεύει τη χορήγηση ενισχύσεων de minimis στις προβληματικές επιχειρήσεις. Τα ειδικά κριτήρια με τα οποία μία επιχείρηση κρίνεται ως «προβληματική» καθορίζονται στο σημείο 2.1. της Ανακοίνωσης της Επιτροπής - Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων⁵. Σε γενικές γραμμές, η έννοια της προβληματικής επιχείρησης καλύπτει κάθε επιχείρηση που δεν είναι ικανή, με δικούς της οικονομικούς πόρους ή με τους πόρους που είναι ικανή να εξασφαλίσει από τους ιδιοκτήτες/μετόχους της και τους πιστωτές της, να ανακόψει τη ζημιογόνη πορεία της, η οποία, χωρίς εξωτερική παρέμβαση από το κράτος, θα την οδηγήσει προς μία σχεδόν βέβαιη οικονομική εξαφάνιση βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα.

8. Σημειώνεται ότι, από τούδε και στο εδώ, ο Κανονισμός θα εφαρμόζεται μόνο στις διαφανείς ενισχύσεις, δηλαδή τις ενισχύσεις ως προς τις οποίες είναι δυνατό να υπολογισθεί εκ των προτέρων με ακρίβεια το ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης της ενίσχυσης χωρίς να είναι αναγκαία η εκτίμηση κινδύνου. Ένας τέτοιος ακριβής υπολογισμός είναι δυνατός, για παράδειγμα, για τις επιχορηγήσεις, τις επιδοτήσεις επιποκίου, κ.ά. Οι ενισχύσεις που χορηγούνται από το κράτος υπό μορφή δανείων, εισφοράς κεφαλαίου ή παροχής επιχειρηματικού κεφαλαίου και εγγυήσεων δε θεωρούνται διαφανείς μορφές ενίσχυσης εκτός εάν πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις που ορίζονται στον Κανονισμό.

9. Τα έτη που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του ανώτατου ορίου των 200 000 ευρώ ανά επιχείρηση είναι τα οικονομικά έτη όπως αυτά εφαρμόζονται από τήν οικεία επιχείρηση στο εκάστοτε κράτος μέλος. Η κρίσιμη τριετία πρέπει να εκτιμάται σε κυλιόμενη βάση· για κάθε νέα χορήγηση ενίσχυσης ήσσονος σημασίας είναι απαραίτητο να καθορίζεται το συνολικό ποσό ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται κατά τη διάρκεια του εκάστοτε οικονομικού έτους, καθώς και κατά τα προηγούμενα δύο οικονομικά έτη. Σε σύγκριση με τον Κανονισμό 69/2001 η έννοια της τριετίας έχει διαφοροποιηθεί. Για παράδειγμα, αν μια Αρμόδια Αρχή προτίθεται να χορηγήσει ενίσχυση ήσσονος σημασίας σε μια επιχείρηση (της οποίας το οικονομικό έτος συμπίπτει με το ημερολογιακό έτος) την 01/02/2007, η κρίσιμη τριετία που πρέπει να εξεταστεί, σύμφωνα με τον Κανονισμό, αρχίζει από 1/1/2005 και τελειώνει στις 31/1/2007 (2 χρόνια και 1 μήνας). Προηγουμένως η τριετία είχε αυστηρά ημερολογιακή έννοια, δηλαδή στο προηγούμενο παράδειγμα θα συμπεριλάμβανε την περίοδο από 1/2/2004 – 31/1/2007. Για τον υπολογισμό του ανώτατου ορίου θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κάθε ενίσχυση που χορηγείται από οποιαδήποτε Αρμόδια Αρχή, ακόμα και όταν αυτή χρηματοδοτείται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει από κοινοτικούς πόρους.

10. Υπογραμμίζεται, εξάλλου, ότι μια ενίσχυση ήσσονος σημασίας θεωρείται ότι χορηγείται κατά τη στιγμή που εκχωρείται στο δικαιούχο το νόμιμο δικαίωμα λήψης της ενίσχυσης σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό καθεστώς. Με άλλα λόγια, ως ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης θεωρείται η ημερομηνία κατά την οποία ο δικαιούχος λαμβάνει επιστολή από την Αρμόδια Αρχή με την οποία τον ειδοποιεί κατά

⁵ Ε.Ε. C 244 της 1.10.2004.

τρόπο οριστικό και αμετάκλητο ότι θα του χορηγήσει ενίσχυση ήσσονος σημασίας και όχι η ημερομηνία κατά την οποία πράγματι λαμβάνει τη σχετική επιταγή. Ως εκ τούτου, από τούδε και στο εξής, οι Αρμόδιες Αρχές θα πρέπει να κοινοποιούν στον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων την ημερομηνία κατά την οποία η αποδέκτρια επιχείρηση κατέστη δικαιούχος και όχι την ημερομηνία της πραγματικής παραχώρησης της ενίσχυσης.

11. Ο Κανονισμός τέθηκε σε ισχύ την 1/1/2007 και θα εφαρμόζεται έως την 31/12/2013. Ωστόσο, τα υφιστάμενα καθεστώτα ενισχύσεων που έχουν ως νομική βάση τον Κανονισμό 69/2001 μπορούν, εάν το επιθυμούν οι Αρμόδιες Αρχές, να συνεχίσουν να εφαρμόζονται ως έχουν μέχρι τις 30.6.2007.

12. Ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων θα προχωρήσει στην τροποποίηση των περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων (Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας) Κανονισμών 2004 και 2006 καθώς και των περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων (Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας στους τομείς της γεωργίας και της αλιείας) Κανονισμών του 2006 ούτως ώστε αυτοί να συνάδουν με τις νέες πρόνοιες του Κανονισμού. Μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας της αναθεώρησης των εν λόγω Κανονισμών θα εφαρμόζονται οι πρόνοιες του Κανονισμού ο οποίος, ως γνωστό, έχει αυτοδύναμη ισχύ στην κυπριακή έννομη τάξη.

13. Ενώψει των προεκτεθέντων, επιβάλλεται όπως, όπου κρίνεται σκόπιμο/απαραίτητο, αναθεωρηθούν από τις Αρμόδιες Αρχές τα υφιστάμενα σχέδια ενισχύσεων ήσσονος σημασίας και ενημερωθεί σχετικά ο Έφορος.

(Χρίστος Ανδρέου)

Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων

Κοιν.: - Γραφείο Συντονιστή Εναρμόνισης.